

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH-MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: **Vasárnap és csütörtökön.**

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

A bajai utczával szemközti Falcione-féle ház,
hova minden, a lap szellemi és anyagi részét illető közlemények
intézendők és minden díjak fizetendők.

Felolvasó szerkesztő:

Dr. MOLNÁR GYULA.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 frt — Félévre 4 frt — Negyedévre 2 frt.
Neptantóknak egész évre 6 frt. Félévre 3 frt. Negyedévre 1.50.
Egyes szám ára 10 kr.

Kossuth Lajos.

Üdvözljük Kossuth apánkat turini magányában 90-ik születése napján.

Nagy, kimondhatlan nagy örömeztet járja át szívünket, midőn ezt tesszük s lelkünk nem egy fájó sebe talál irt a tudatban, hogy Kossuth apánknak az isteni gondviselés ily magas kort engedett viruló egészségben s ily teljes épségben megérnie.

Mert az a magyarok istenének ujjujtatása!

A magyarok istene adja ezzel tudtul nemzetünknek, hogy áll Buda s a magyar nemzet jövője fölött isteni hatalmak öröködnék.

Nem szükség emlékeztetnünk visszaidézni, hogy ki a mi Kossuth apánk?

Magyarország Kossuthnak köszönhet isten után legtöbbet. Kossuth nélkül még ma se lennének szabadok, nélküle még most is a hűbériség rabigájában görnyednénk és e fekete betűk, melyek Kossuth halhatatlanságát hirdetik, — esztelen cenzura alatt a rabszolgaság eszméjét képviselnék.

És e nemzet nem is hálátlan Kossuth iránt, s nem osztozik a kormány örült magaviseletében, melyvel túlloyalitásból s az udvartól való túlzott félelemből elsősben is megfosztotta honpolgári jogaitól, azután ki akarta őt a nemzet szívéből tépni.

Nem lehetett azt tennie. A honpolgári jog elveszteért száz város sietett a diszpolgári joggal fölékesíteni, s f. évi szeptember hó 14-én Budapest fő- és szék város közgyűlése is túlnyomó többséggel diszpolgárrá választotta. A honlapi születésnapj fordulót az egész nemzet megünnepli.

Csupán Zombor sz. kir. város maradt el az ünnep-
lők sorából.

Voltak olyan városok, a melyek polgármesterei elle-

nezték, hogy Kossuth diszpolgárrá választassék, de azt nem ellenézték, hogy születésnapjára a polgárság üdvözlő iratot intézzen hozzá.

Egyedül Zombor sz. kir. város törvényhatósága tudott megelégedezni Magyarországnak kormányzójának örök-
ké halhatatlan érdemeiről.

Nem akadt Zombor sz. kir. város törvényhatósági bizottságában egyetlen egy férfiú se, a ki szóba merete volna hozni a nagy nemzeti ünnepet, a melyet ország-
szerte mindenütt megülnek.

Az ország fővárosában megértették a nemzet hő óhaját, s megadták Kossuthnak, mi őt megilleti, Zombor város közgyűlése minderről megelégedezett.

Nem baj.

Kossuth nagysága túlszárnyalja Zombor kiesiségét. Észre se veszik azt, hogy az üdvözlők nagy seregéből Zombor hiányzik.

A mi pedig a zombori ellenzéket illeti, a legesekélyebb mulasztás sem terheli, mert egyetlen tagja sincs a a jelenlegi városi bizottságban, a kívül rendelkeznie lehetne.

A jövő évben már lesznek hívei, de ezúttal egyetlen egy se volt.

S ezt ki kell mondanunk fenhangon, nehogy a szegény bélyege ott éjjen homlokunkon azok szemében, a kik e nagy mulasztásért méltán vádolják polgárainkat.

Általános hit volt városunk politikusai között, hogy e város ellenzéke tulajdonképp a függetlenségi és 48-as párt hitelveiről rajong, s midőn Kossuth Lajva városunkban időzött a polgárság kebeléből indult ki a fényes ovató, mely őt ünnepelte falaink között.

A nemzeti párt hívei tehát átengedték a Kossuth ünnep kezdeményezését azoknak, a kik eddig is mellüket döngötte hirdették, hogy ők 48-asok!

Azonban hol vannak e híres férfiak?

Félrehojták s a nemzeti párt szűgyenszemre kénytelen bevallani, hogy helytelenül cselekedett, midőn a mai Kossuth ünnep kezdeményezését a város talai közt levő 48-asokra hagyta.

Ez évben tehát — bár a haza bérczei és római Kossuth szent nevével visszhangzanak, Zombor nem ünnepel.

Ünnepel sajtója, mely kifejezésre kívánja juttatni az itteni ellenzék érzelmeit is!

Kossuth apánkat a magyarok istene az emberi kor legvégső — legeslegvégső határáig épily egészségben épily testi s szellemi épségben éltesse!

Radulovits Szilárd beszéde.

(Az 1892. évi szeptember 11-én tartott fáklyás-menet alkalmából, Szemző Istvánhoz.)

Mélyen tisztelt enők úr, és szeretett vezérünk!

Ime a te sereged; ezek azon katonák, a kikkel te és a kik veled az ez évi január 28-iki fényes győzelem vitvák ki az alkotmány terén; te vezetted, te bátorítottad, te edzettet őket, te viselted a gondjokat, te meg-meglátogattad őket, s ime most ők jönnek hozzád, hogy mind ezert ösztöne és testvéries hálát mondjanak neked.

A küzdelem nagy volt és egyenlőtlen, mindannyian emlékszünk még, mi minden lett ellenünk irányozva; minő akadályok gördítettek utunkba, minő fenyegetésekkel éltek velünk szemben, de azon szilárd meggyőződésünk, hogy a te szavad ösztöne, a te szándékod beületes, erőt adott, hogy mindezt bekesen elviseljék, hogy hallgassunk, türelmünk és várjuk a napot, a midőn a küzdelem terere lépünk; — és elérkezett a nap. Híven adott szavainkhoz eljöttünk és a győzelem nem is egyetlen harcban vittük ki, hanem a legnagyobb önfeledőzással. Hogy ez így történt, első sorban és kétségtelenül a te érdemed, hazafiságotnak, önfeledőzássodnak, okos belátásodnak és igazságszeretettednek a gyümölcse.

Nemes gróf Apponyi Albert, kit az egész világ ismer, kitűzte szeretet házakban lobogóját, melyre a szabadság, igazság és egyenlőség jelszavait felirva, felvitva mindazokat, kik eme jelszavak hívei, hogy gyűlekezzenek körje és segítsék zászlóját győzelemre juttatni. Ugyanezen lobogót felelelted te is és kibontottad itt mármegyenek szívében. Tisztább és becsületesebb kezeken

A „Zombor és Vidéke“ tárczája.

Egy szép leánynak.

Ah, nagysád . . . Ejnye, vénségemre

Bolondulnék meg újra, most?

Klapancákkal rontanám el

A levegőt s a papírost?

De nem esoda: oly szép vagy! — kérem,

Bocsásson meg, hogy tegezem;

Sok jussa van a poctáknak,

Hat versben sok szabad nekem.

Csak versben! Ah, az élet poctát

Ont nyakam közé vastagon;

Imitt-amott egy kis poctást;

Most tégedet, én angyalom.

Levettem hát a kopott lantot,

Mely pókhálósan függé rég;

Folajom hurját, hadd zenegje

Szépégednek dicséretét.

S eszembe jut, hogy arczod is majd

Bepókhálózza csuf redő;

Rózsáit is más kéz szakajlja

Ez itt, kincsem, a bőkenő.

Szemed fényét kioltogajta

Az esztendőök lehellete;

Híába jajdulnék föl: Vissza!

Hisz ezt kimélni kellene!

Elhaloványul piros ajkad

És természet — e műremek —

Ha összeomland, egyberakni

Nem tudják azt az istenek.

. . . Magasztalnám szépséged, szentem,

S ilyen fonákul sikerül:

Vén már a szivem s ifjuságát

Nem kezdhetem többé elül.

Lásd, lásd, ugye, hogy sokkal bőlesebb,

Ha csupán nézlek, szótlantul?

Batkát sem ér, ha ócska kobzon

Nyafog egy ócska trubadúr.

Révész Ernő.

„A haza veszélyben van!“

(Tarcza. A »Kossuth-jubileum« alkalmából.)

A magyar szabadság attól a percztől kezdődik, midőn Kossuth Lajos a magyar országgyűlési teremben 1848. július hó 11-én kimondotta, hogy »a haza veszélyben van.«

Kossuthnak az országgyűlés tagjaihoz intézett remek szónoki beszéde a néphez is volt intézve és ez a beszéd volt az, mely lángra lobbantotta a kedélyeket.

A nagyszabású beszédet rövid kivonatban adjuk: »Uraim! Engedelmet kérek, ha majd ki fogok faradni. Midőn a szószekekre lépek, hogy önöket felhívjam, uraim: »mentsék meg e hazát« e percznek irtóztos nagyszerűsége szorítja hat keblemre.«

Ugy érzem magamat, mintha Isten kezembe adta volna a tárogatót, mely fölkiáltja a halottakat, hogy ha vétekesek vagy gyöngéek, örök halálba sülyedjenek; ha pedig van bennük élet-erő, örök életre ébredjenek. Ugy áll e perczben a nemzet sorsa. Uraim! önök kezében! és Isten kezében adta a mai határozattal a nemzet életét, de kezökbe adta a nemzet halálát is.

Uraim! a haza veszélyben van. E szót elég volna tán száraz ridegen kimondani; mert hiszen a homály a szabadság napjának felvirultával lehullott a nemzetről és önök látják miként áll a hon.

A mint a mult országgyűlés szétszórt és az első felelős magyar miniszterium hivatalába lépett, üres pénztárral, fegyver nélkül, honvéderő nélkül: lehetetlen volt mely fájdalommal nem éreznie a nemzet állapotának irtóztos elhanyagolását. Én egyike voltam ama számosaknak, kik éveken keresztül figyelmeztették a hatalmat és figyelmeztették a nemzetet: legyen igazságos a nép iránt; mert késő lesz egyszer.

De annyi bizonyos, hogy elkésett a nemzet és a hatalom egy igazságosságban, és mivel ezen percz elkésett, azon percz melyben először volt igazságos a nép iránt, bomlásnak indította a régi viszonyokat. Ezen viszonyok közt vettük át a kormányt, megtámadtatva árulás, pártútes, reactionális mozgalom és mindazon szenvedélyek által. Alig voltunk a kormányban, sőt még csak össze sem jöhettünk mindnyájan, már a leghitelesebb tudósításokat vettük arról, hogy a pánszláv mozgalom a felvidéket nyílt lázadásba börtani szándékoznak.

Az ország közepén maga azon magyar faj között is, mely

életrelvőségét amott a Drávavonalnál és az ó-kéri tábor táján mindennap mutatja, nehéz volt a népek a hosszas szolgaság után megbáratkózni a szabadság eszméjével és tájékozni magát annak első viszonyai közt: mert nem hiányoztak bujtogatók.

Kötelessnek érzem magamat egy futó pillanatot vetni Horvátországnak Magyarországnak irányában viszonyaira. Önök előtt tudva van uraim, hogy a nemzet még azon időben is, mikor a különösen kegyelt kiváltságoknak osztotta a maga jogait, Horvátországot minden jogokban részesítette . . . de hogy egy nemzet tömege, a nemzetnek nagyobb része önmagát tagadja ki jogokból egy bizonyos kevesebbnek a kedvéért, ezen nagy-lelkűsége példát csak Magyarhon adott a horvátok irányában.

Amely jogokat kivittunk magunknak, nekik is kivittuk. A miniszterium egyáltalában nem vonakodott első perczben is a bánt felszólítani, foglalja el székét István király helytartó álladalmi tanácsában és a miniszterekkel értekeztek arról, miképpen lehetne Horvátország nyugalmát, békéjét, esendjét biztosítani. A bán meg nem jelent, maceksul visszautasította a felszólítást s pártútesre támaszkodván s annak élére vetvén magát, a magyar koronától pronunciatól elszakadásnak terén áll.

Semmit egyáltalában el nem mulasztottunk, mit ott a kedélyek megnyugtására tennünk lehetett, a nemzet szabadsága és jogainak határaig. Hanem hiszen az a különös, hogy egy nép kevesli a szabadságot, melylyel bir s töbnek kivívására fegyvert ragad, kétes játékok az bár, — az ily fegyvernek két éle van, — ezt meg tudom fogni, de mikor azt mondja valamely nép: nekem sok a te szabadságod, nekem nem kell amit adsz, hanem megyek görbülni a régi absolutismus járma alá, — ezt megfogni nem tudom.

A másik dolog ott lent a szerb lázadás. Mi az okokat illeti, erről uraim nincs mit mondanom, mert itt a dialektikára nem nyílik többé tér. Magyarországnak különböző népek laknak, de a ki Magyarországnak belsejében külön országot akar alkotni az oly lázító, oly pártútes, kinek statáriummal kell felelni.

Tehát mert a veszély nagy, vagyis inkább nagy lehet, ha elhárítására nem készülünk, mert minden szövetségi érintkezések mellett is élni nem fog azon nemzet, mint azon ember sem, kit nem saját ceteretejre tart fenn, hanem csak másoknak gyámolítása. Én uraim! ezennel egy nagyszerű határozatra hívom fel önöket,

nem is képzeltető eme lógó és mindjárt tettel is bebizonyított, hogy a lógóknól félt jelszavakat híven követed. Ezért is követte működésedet oly fényes siker.

Bizonyított erre ép január 28-ika. Szergedben volt különböző vallású és nemzetiségű katonák, maga a jelölt sem volt a te fardobell, de te nem tettel köztünk semmi különbséget, te magát a célt tartottad szem előtt, mindannyian neked oly kedvesek voltak, mint a hogy mi téged egyetlen szeretünk, tiszteltünk s benned bízunk. Te nyíltan bevallod ama meggyőződésedet, hogy azok is, kiknek az állam nyelve nem anyanyelvük, éppoly jó hazafiak lehetnek, mint emezek s megélted azért azt, a mi eddig Zomborban még nem történt; megérted azt, hogy a görögkeletiek katolikus testvéreikkel, együtt a kath. Szt.-Háromság köré gyülekeztek és onnan együttesen és a legszebb egyetértésben indultak a harcba és győzelmeskedtek. Eltessen csak uram teged az Isten s majd megleged az is, hogy a katolikusok, görögkeletiek testvéreikkel a gör. keleti kereszt köré fognak gyülekezni és onnan együttesen, egyetértéssel indulnak a küzdelembe és ismét győzni fognak — mert otték ezúttal csak egy gondolat egy cél vezérli: kieszákolni, hogy eme szép hazánkban legyen szabadság, igazság és egyenlőség. És most Zomborban január 28-ika óta nincs más választás csak ellenükéi és — ama mások.

Ezt te teremtetted meg, ez a te érdemed; és e tetteiddel emléksztetted meg a szülőföldödet, mely szilárdabb az érzénel is; és csakugyan: monumentum aere perennius.

És hogyan haláluk meg nekem eme tevékenységgedet és feláldozásodat?

Kínesekre nincs szükség, mert az isten eléggé áldott meg azokkal, és nekünk ellenzékinek kíneseink nincsenek is, mert szegények vagyunk. Az ellenzékinek senki sem segít, de sokan ártanak; meg ma is sokszor pöröl jár az, aki ellenzék; de az ellenzék ember állhatatlan, ő nem enged; az ellenzéknek tiszta a keze, ő nem kereskedik meggyőződésével és elveivel.

Te nem rég meglátogattad minden katonád, hogy főszónet mondjal neki kitartásáért, te megszorítottad kezét és tapasztaltad, hogy a megfeszített munkásság és tevékenység kimerítette; hallottad az ő bajairól és ezt megérezte a te nemes szíved is. Ne feledd meg soha gazdag palotáidban arról, a mit a szegények gonnyajában láttál. De tapasztaltad egyúttal azt is, hogy mind a mellett fennáll a régi egyetértés, hogy seregéd hű maradt hozzád, hogy hisz neked, hogy katonáid balsors között is kitűnő hősök — és csak azt várják, hogy ismét harcba vezesd őket, valamely nemes ügyért. Ez a remek egyetértés nem volt a d h o c és nem is lesz a d h o c, hanem tartani fog, a míg a cél el nem érteit.

De ha mindjárt szegények is vagyunk, mondukán áll megis megjutalmazni az érdeműs férfiakat, a minő te vagy. Van nekünk nagy kincsünk, megbecsülhetlen kincsünk, a melyet sem pénzért venni, sem erőszakkal kicsikárni nem lehet; kincs ez — a melyt az arany korona sem helyettesíthet, és ez a kincs a — nép bizalma. Ezzel ajándékozunk meg mi téged, ez legyen a te jutalmad, és a mi köszönetünk.

Fogadj ezt és őrizd, mint szent ereklyét, de csekedjél ki vele bátran, — mert azt becsületlen kérdemedet. A nép kedvence lettél, kedvence és díze, és hogy továbbra is maradj, légy ugy ezentúl is, a mint eddig tetted. Az isten éllessen meg sokáig, a mi derek elnökünk és szeretett vezérünk.

Megyei s helyi hírek.

*** Személyi hír.** G. Apponyi Albert s a nemzeti párt jelesek közül többen I. évi október 16-án megfogják városunkat látogatni. Fogadtatásukra a bacs megyei nemzeti párt nagy előkészületeket fog tenni. Közelebb e tárgyban töböt.

*** Kinevezés.** Az igazságügyminiszter — dr. Langauer Ferencz budapesti ügyvédet, a zombori kir. törvényszékhez jegyzővé nevezte ki.

*** Áthelyezés.** Az igazságügyminiszter dr. Várady Sándor zombori kir. törvényszéki jegyzőt, saját kérelme folytán a satorjás-újhegyi kir. törvényszékhez helyezte át.

*** A katonai hadgyakorlatok** nap este 10-13-án érték véget Zomborban, 14-én pihenő volt, mely nap este a szabadkai zászlóalj gyalog ment Szabadkára, 15-én reggeli ót órák indult

felhívom önöket ezen határozatra: mondják ki önök azt, hogy azon körülményeket, melyeknél fogva ezen hongyűlés rendkívüleg is összehívott, méltó tekintetbe véve, a nemzet el van határozva koronájának, szabadságának, önállóságának védelmére a legnagyobb áldozatokat is megadni és hogy e tekintetben oly alkalmat, amely a nemzetnek önállóságát és szabadságát legkevésbé is sérthetné egyáltalában el nem fogad, hanem minden méltányos kivantat akármilyen irányban is örökkön teljesíteni kész, miszerint békét eszközölhessen, ha lehet, vagy visszaverhesse a harcot, ha kell! felhatalmazza a kormányt arra, hogy a szükséges képest 200000 fegyverest állíthasson, vagyis a jelen rendelkezés haderőt 200000-re emelhesse s ezen első perczen 40000 embert mindjárt kiállíthasson.

Uram én abban a vélekedésben vagyok, hogy azon határozattól, melyet a ház most indítványomra hozand, a nemzetnek jövődjé függ nemcsak, hanem nagy részben függ azon módtól is, mi szerint a ház e határozatot hozni fogja.

Ha ma mi vagyunk a nemzet miniszterei, holnap mások lehetnek, ez mindegy, a nemzet ezzel a miniszteriummal vagy másokkal, kell hogy megmentse a hazát, de hogy akár ez a miniszterium, akár a másik megmenthesse, a nemzetnek erőt kell teremnie. Azért minden balmagyarazat kikerülése végett egyenesen ünnepélyesen kérem, hogy midőn azt mondom, adják meg a képviselőház a 200000 főnyi katonát, s az erre szükséges pénzernek előteremtését.

Uram! mondani akartam még, ne vegyék a kérést a miniszterium részéről olyannak, mintha maga iránt bizalmat akarna szavatolni. Nem! A hazának megmentését akarta megszavatolni.

Kérni akartam még önöket uraim, hogy ha van valahol e hazában sajtó kebel, mely orvoslásra, — ha van kivánság mely kielégítésre vár: szenvedjen még egy kissé a sajtó kebel s várjon még egy kissé a kivánság; ne fuggesszük föl ezektől azt, hogy a hazát megmentsük.

Ezt akartam még kérni, uraim. De önök fölálltak, mint egyetlen férfiú, és én — leborulok a nemzet nagysága előtt! És azt mondom: annyi energiát a kivitelben, mint amennyi hazafiságot tapasztaltam a megajánlásban, s Magyarországot a poklok kapui sem dönthetik meg!

gyalogmenetben az újdéki zászlóalj Újdékre, a szegedi 5-ik ezred vasuton Szabadkákig, onnan pedig gyalog ment Szegedre, a 32-ik útegostály pedig 14 napi gyalogmenetben Lugosra menetel, a kecskeméti 4-ik honvédszerezzred első osztálya Bajára, második osztálya gyalogmenetben Kécskemétre ment. — A gyakorlatok kiélelték voltak. A 13-iki riadó szép látványt nyújtott és igen gyorsan történt a sorozások. Gyülekezés után a csapat a Roheim és Raditsis szállás közé vonult, a hol az est beálltával egy éjjeli gyakorlat vitetett keresztül, mely este 8 órák harosgó eljenzés közt ért véget.

*** Folyó hó 15-én d. e. 1/2 10 órák körül vonattal érkezett meg házierezzend a 23-iki gyalogezrednek 3-ik zászlóalja. A jelenlevő honvéds közös hadsergezzel tisztek fogadták a Pöll őrnagy vezetés alatt érkező zászlóaljat. Tisztejük közül csak néhányan maradtak meg, helyükbe már régebben szintén itt állomásozott új tiszteket helyeztetett át.**

*** Magyar zászló a kaszárnyákban.** A m. kir. hovédelmi miniszter elrendelte, hogy a honvédkaszárnyák magyar nemzeti lobogókat szerezzenek be, melyeket hazafias ünnepek alkalmával ki kell a kaszárnyákra tűzni.

*** Elmozdított ő-becsei előjárók.** Zavisits István községi jegyző és Karacsony János törvénybíró az ellenük elrendelt fogyelemi vizsgálat eredményéhez képest hivatali állásoktól elmozdították, a vizsgálati költségnek megfizetésére kötelezve, az általuk okozott kárak megtérítése iránti felelősség is kimondottat.

*** Városok szabályozása** tárgyában Linkies Béla kereskedelmi miniszter a törvényhatóság által betervezett adatok alapján egy törvényszóvet készítettet melyben a magyar korona országában megtartani szokott összes városok be foglaltatnak. Ezen törvényben pontosan ki van mutatva az egyes városok megtartásának ideje is. Mar most a miniszternek egy f. évi Augustus 16-án kelt rendelet értelmében az országos városok csak a törvényben foglalt időben s potvárosok csak azon esetben tarthatók meg, ha a kitűzött vasár egyáltalában elmaradt, vagy is ha az áruk ki nem rakattak s a helyzenez be nem szedetett.

*** Új távirtd állomás.** E hó 12-én Pivniczán távirtd állomás nyílt meg.

*** Kedélyes újságírás.** A „Zenta! Ellenőr” gunyos és sértő megjegyzést tartalmazott egyik előkelő család nő tagjára. Ennek folytán a szerkesztő megtorlatos veendő a megsértett nő főnére K. E. és K. A. heffőn délben megjelentek a Nagy János-féle vendéglőben, hol Reitmann Ferencz, az Ellenőr szerkesztője érkezni szokott s ott Reitmann felpozták és elkorbaolták. Reitmann azonnal feljelentést tett a rendőrségnek és a járásbírósnak.

*** Katona szökevény.** Hegedüs Ferencz a szabadkai 4-ik honvédszerezzred közvétezenek sehoggy sem fert fejebe, hogy tulajdonképp mért huszár ő mikor egy csöpp kedve sines hozzá. Miért is fogta magát és elhucszás nélkül otthagyta a „Regiment-jét.” Most országsszerte közeztetik a szökött huszart, ki mindig hazavágyódot.

*** Tanügy.** — Csarnavéri bevételünk írja. — Környélből 7000 leket számolt középiskolák minként e lapok hasábjában többször hangyuloyva volt, a tanügy igen el volt hanyagolva, mert előjáróságunk takarékoskodást szem előtt tartva nem igen gondolt a kulturával, most azonban midőn tanügyünk úgy kölső, mint belső fejlesztése elodazhatatlan szükségességgé vált, előjárónk iskolát építtatett és 2 tanított választott, sőt f. hó 14-én megtartott közgyűlésen Csaszár Péter topolyai főszolgabíró előkeltelte által, rövid tanácskozás után s a költség kérdésének tekintetbe vétele nélkül, ki lett mondva haladéktalanul ovoidat létesíttat. Legyen dicseret az indítványozók jutalmá.

*** Törvény javaslat a házalásról.** A házalási ügy rendezésére vonatkozólag, — mint a „Magyar Kereskedők Lapja” értesül — a kereskedelemügyi miniszteriumban törvényjavaslat készült el melyet a haznak az ősi lésszak előtt fogtak benyújtani. A 35 §-ból álló javaslat a házalás körében sorolt foglalkozásokat vándorparnák minősíti s így ipar gyakorlatát engedély megszerzéséhez köti, melyet egy-egy forint díjjal, legfeljebb egy évi időtartamra azok az elsőfokú iparhatóságok állítanak ki, melyek területén az engedélyt kérő állandóan lakik. Így engedélyt, melynek hatálya az egész országra is kiterjedhet, csak nagykorú magyar honpolgárok kaphatnak. Az engedély a rendőrhőtségnek minden községben a házalás megkezdése előtt láttamozás végett bemutatandó. A hatóságunk jogában áll a házalás gyakorlatát a községben bizonyos határidőhöz kötni. Fontos pontja a javaslatnak az, melyszerint 5000 lakos meghaladó községnek jogukban áll a vándoripar gyakorlatát a község területén szabályrendelettel egészen eltiltani vagy azt bizonyos napokra korlátozni. A hazalok segédkeket, insoákat, fogatokat és teherhordó állatokat nem alkalmazhatnak. Egyes termékeknek vagy elszegényült vidékek lakosai tekintetében a miniszter kivételes rendszabályokat lehetne elthe s megengedheti, hogy így vidékek talosa a korra való tekintet nélkül is kaphassanak házalási engedélyt, teherhordó állatot alkalmazhassanak s árukat bármely betivárosnak kirakhassák. A törvény athagását 20—200 illetéggel 2—100 fring terjedjébe pénzbírsággal büntetik s az ismétellen visszaesésköt az engedélyt megvonható. Az osztrak birodalom területén kiállított házalási engedélyek — a törvény korlátain belül — Magyarországon is érvényesek, azonban az évi adót az így engedélyek birtokosai nálunk is tartoznak megfizetni.

*** Ezüstpénzek bevonása.** A m. kir. pénzügyminiszter a forgalomban lévő ezüst pénzek bevonását elrendelendő, ezen pénzt csak folyó év végéig fogadtatnak el; azontul az általmi pénztárak és hivatalok részéről sem fogadtatnak el meg nevértékük vagy aranyértékük megtérítése mellett sem. Jo lesz tehát a régi huszásokon is tul adni.

*** Az újdéki magyar kaszinó.** Kossuth Lajos 90-iki születésnapja alkalmából f. hó 17-én, szombaton este, ünneppel rendezte helyszégekben. Az ünneppel a „újdéki dalarszó” énekeink kívül alkalmi beszédből álland, melyet tarsas vacsora követ.

*** Sovayai Eugén** zentai diadalának 195. évi fordulója f. hó 11-én, vasárnap volt. Valamikor országghírű fényűző ünneppel meg Zenta városának közönsége e napot az „Eugen” szüneten hó leszádott időbakt állottak s mely allopát a török hullakait óriási halmából keletkezett. Ma már e nevezetes napot megism. ünnepelek, a szünet díszszövegletesen alá levele kiadva, diszessz módon dísztelen állapotban ott mindűen.

*** Intézkedések** a filoxera terjedése ellen. Bacs-Bodrogh vármegye Koczura és O-Palánka községek szőlőiben a filoxera jelenléte megállapítatván, nevezett községek határái a földmivélelőügyi m. kir. miniszterium által zárt alá helyeztetett.

*** Új lapok.** Az eddig hetenként kétszer megjelenő „Kécskeméti és Vidék” című tarsadalmi s közművelődési hetilap f. évi október hó 1-től kezdve megújított állapotban, hetenként háromszor „Pestmegyei Hírlap” címen fog megjelenni, s képviselői fogja egész Pestmegye tarsadalmi és közművelődési érdekeit.

*** „Impertinens számár.”** Érdemes per kerül tárgyalásra a napokban a szabadkai fényűző járásbíró előtt. A panaszzárólas X. Boldi urat valaki egyik telefonhoz szólítja. X. Boldi ur siet és a halló-észébe. Hallo! Hallo! On az? Én X. Boldi? Igen. Nos, on egy-impertinens számár. X. Boldi ur nem jött zavarába, hanem felszólította ellenfelet: Meri-e ön ezt tanuk előtt ismétetni? Hogyne! A kávéházból két tanut állított X. Boldi a telefonhoz mind a ketőt hallotta a telefonon át a párbeszéd: Mi vagyok-e? Egy impertinens számár. A ravasz elenség a telefon tölcsér végén persze nem sejtette, hogy fölismerte a hangjáról, mint madarat a tolaról. Mint halljunk, az ellenfél úgy fog vedezni, hogy masnak is van olyan hangja, mint neki.

*** Országos vásárok rendje.** A legújabb miniszteri rendelet. A kereskedelemügyi miniszter rendeletet adott ki, melyben az ország összes városában és községében tartott országos és betivárosok hivatalosan megállapított jegyzékét közölve, intézkedik, hogy minden város az engedélyezett napokon tartassék meg. — A szegedi kereskedelmi és iparkamara e rendelet értelmében a következőket ajánlja figyelembe az érdekelte köröknek. Mivel a vásártartási jogok vagy királyi szabadalmi okmányok, vagy pedig miniszteri engedélyeken alapulnak, az azokban foglalt határnapok egyoldalú, önkényes megváltoztatását a miniszter meg nem engedheti és megtagyja a városok tanácsának és a községi előjáróknak, hogy fogyelemi eljárás terle alatt kötelesek örködni a felett, hogy kerületükben ugy az országos, mint a betivárosok mások mint a most kibocsátott jegyzékben foglalt határnapokon ne tartassanak. Felélesek az előjárók és az illető községek azon kárért is, mely a vásárok engedélyezett határnapjainak meg nem tartása következtében ugy a szomszédos városokosulakra, mint a vásárlatogatókra esetleg haromlik, kik ebbeli kárak megtérítését a törvény rendes útján érvényesíthetik. — A nem engedélyezett elővásár tartása vagy a városok engedély nélkül való kinyújtását is megtagyja a rendelet. Az új városok engedélyezésére neve kijelenti a miniszter, hogy az előfordult rendellenes dolgok megfárlása szempontjából, szigorúan ragaszkodik azon feltételekhez, hogy új városok csak azon esetben engedélyeztetnek, ha azok tartása az illető hely és vidék közfoglalmi és kereskedelmi igény által sürgősen követeltek. Pót-vásárok csak a tényleg és elégséges okokból hivatalosan elhalszatatott városok helyett engedélyeztetnek. Az ilyen engedélyezés iránti kérvény legalább 21 nappal előbb be kell nyújtani a kereskedelemügyi miniszterhez. — Ha a vásárral marhávsár is tartatik, az allategységügyi szabályok szigorúan kötelezők. A piaci helyzenezés engedélyezésére iránt a díjszabályok jó levele 4 példányban folterjesztendők. — Kijelenti a miniszter, hogy új vásárrak vasárnapokra vagy Szt.-István napjára nem engedélyez. Minden új vásártartási engedélyt iránt folterjesztendő kérvényhez mellékelni kell a 30 kilométeren belől eső községek azon nyilatkozatát, hogy a vásárok engedélyezése vagy elutasítása milyen közérdekeket érint.

*** Gyászghír.** Jolánka leányunk folyó évi szeptember hó 15-én delutáni 5 órák, rövid de kincs szenvedés után, 5 éves korában jobb lete szendrőt. Kiszendérett porhüvelyt pnték f. hó 16-án delután fél 5 órák helyezték el a Szent-Rókus sírkerben. Zombor, 1892. évi szeptember hó 15-én Áldás és béke legyen porai felett! Rothmayer Geza m. k. postás és táv. tiszt és neje szül. Bielitzky Emilie szülei. Stefania testvére. Bielitzky Carolina nagyanyja. Bielitzky István pater plebanos, nagybátyja.

*** Szerencsétlenség.** Sírka János Petrováci gazda a napokban szalmát akart haza szállítani a mezzőről, de utközben a kocsirol leesvén, oly szerencsétlenül, hogy a terhes kocsi rajta végig átmétt és jobb karját összezúzta.

*** Nagyreményű ifjú.** Janies Gyoka károlocai tisztviselőnek 11 éves Kozta neve új fa megunt a szerencsét életet, szep magyarországnak vette utját. — Onnan hazarol megszökeve — Bukovaezj jutott, hol azonban csakhamar belátta, hogy meg a gyalgolás sem valami kellemes utazás pénz nélkül. E községbe bejárt, azon terte fejt, mi módon lehetne kis pénzregra szert tenni, nem is került sok feltöresbe, mert amint az első vendéglőbe betoppant azon vette magát észre, hogy a házbélek mind kint vannak — a szobában álló nagy szekrényt vette operatio alá. S itt nemleg kedvezett a sors, mert talált is a szekrényben ropogós 90 fring, ez összeget magához vette senkítől nem látva, — észrevétel nélkül távozott. Most már örömtől sugázzó areczal lepte át magyarországi határá, s már nem sok faradságra ba került Újdékre ért. Mint hogy most már célját elérte t. i. Újdéki városat — nyomba új ruháról is gondoskodott, — ezt követte a beszállás, talált is jó helyt a „tevő”-hez emzette fogadoban. Szobát váltva, nyomban ott tetmet a szoba eziczus, kinek a 11 éves passasér szandekát elmondta, hozzá téve azt is, hogy fő ohaja Budapestre rándulni — egyben meg is traktálta a leányt finom süteményekkel. — De nem volt köszönet benne, mert a szobalány, azonnal elmondta gazdájának, ki erről a rendőrséget értesítette. A rendőrség nyomban lotortoztatta s az apjának átadta. Valozsna, hogy az apa kellekőpen megtekezi fiában az utazási hajlamot, hogy az később manánya ne fejjedjék.

*** Újdonság.** Felhívjuk olvasóink figyelmét, hirdetési rovatunk mai számanak Kaufmann S. utoda által közzétett hirdetésmétyére, s különösen arra, mely szerint P. és C. Habig es. es kir. és szerb királyi udvari kalapgyárosoktól, Bees és Berlin — valamint egy év előtt Cookey & Comp. a Waleis herceggel udvar-kalapgyártója London és Paris és vegre, — most Pichler József és fia es. es kir. udvari kalapgyárosok a Hercegg-szász Meiningeni graeci kalapgyárbalet gyártmányaitak kizárolag s egyedül rakatarkat leuti ezegnel helyezték el, mi különös kitüntetésnek tekinthető — s ebből kifolyogaj újbol a n. e. közönségek partfogasába ajánljuk.

*** Lapunk könyvnyomdájában egy tanonez felvételtik.**

Leszállított árú selymeket meterenként 25% — 33 1/2% és 50% arleengedéssel az eredeti áron alul szállít, megrendelés egyes oltonyokra, végekben is póstábr- és vámmentesen **Hönnberg G.** (és. kir. udvaris zállító) **selymgyára Zénrohben.** Mintak póstatorduloval küldetnek. Szajezba címzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó. (2)

USÁRNOK.

Ellenségek.

— ELBESZÉLÉS. —

I.

Nedves, ködös ősi este van kűnn. A város nyugodt. A torony orak toman konganak kilenczert. Oly jól esik benni, a vilagos, meleg szobában elbeszélgetni egyröl másról. Még olyanról is, a mi elszomorítja a lelket.

A komor este adta a hangulatot ahhoz a történethez, melyet Miklós barátunk eleintén viggá iparkodott tenni, de utobb maga a történet kényszerítette arra, hogy letegyen a vigságról. Így kezdett beszélni

Art vitattuk, hogy a nemes törekvésekét miért szokták többnyire kigúnyolni az emberek. Hallgassatok meg, tudok én egy történetet. Nem mondom, hogy megértőtém. Ez nagyon kopott eszköz ma már a mese érdekessé tételére, csak annyit mondok, hogy te majd folytatni fogod — ezzel rám mutatott — mert a végét jobban ismered, mint én.

Élt egyszer egy kis leány, szép volt és kellemes. Nem érte el még tizenhatodik nyarat és történet kedzetekor, de mikor nekem elmesélte, már sápadt volt és beteg és — tizenhét éves.

Engedjétek meg, hadd mondjam el az ő szavaival a történetet, úgy sokkal könnyebb lesz elmondanom. Fülembre csengnek azok az igék mindig s ha néha rá gondolkodok, eszembe jut az a meleg nyári délután, sápadt arca és néha néha feltörő sóhaja.

Nyar volt mint most — kérde a lány. — Kérem, ültünk a kertben a nagy hársak alatt: anyám, egy idősebb asszony és 24—25 éves leány, meg én. Az asszony egy kereskedő neje volt és Anna néniék birtok, leánya Sarolta nevet viselt.

Anna néni évei számvál már az ötvenesben járt. Eleinte tisztelt tudtam benne az egyszerűség és jó asszonyiságnak tartottam; de mikor láttam, hogy az, a mit én egyszerűségnek gondoltam — együgyűség, mely csaknem mindig kellemetlenséget okoz lelki csekélységével, akkor a tisztelet oszlani kezdett, és kezdetem félti, mint a lelketlen géptől, mely öntudatlan rombol és öl.

Sarolta 25 évesnek mondta magát, de anyja egyszer 28, máskor 33 évesnek mondja, így nem tudni bizonyosan évi számát. Leike sem volt már fiatal. Ideges, ingerlékeny, heves természete, sokszor bántulata ejtett és néha néha felelőtlően szenvedélyes tekintete igazán megretentett.

Ha anyám nem kívánta, nem mentem soha Anna néniék meglátogatni. Nem hittem a sejtelmeknek és mégis olyan sejtelmélet fogott el mindig, ha beléptem hozzájuk. Bár ne láttam volna onnan! Bár ne láttam volna őket sohasem! Sem azt a délutánt, a melyről most beszélni akarok.

— Tehát ma vendégekté van nagysájd, — kérde anyám.

— Igen, — mondá Anna néni — Réthy kisasszony eljött bizonyosan; ígyzte. Meg Imre is, férjem barátjának fia.

— Hát Imre minék jön? fakadt ki Sarolta.

— Nem akard leányom? Ha tudtam volna, nem hívtam volna meg ma sem.

— Mért haragszik a furra Sarolta kisasszony?

— Mért haragszom? Csak azért!

— Nem udvarol neki — mondá nyugodtan Anna néni.

— De mama! — és ott villámolt szemében a harag, az a féltelmes szenvedély, melytől mindig úgy megjéjedtem.

— Az igaz, — szolt zavardottan a jó asszony — mit is beszéllek, udvarolna, de elutasítottad... nem igaz?

Sarolta ajkába harapott és hallgatott. Érezte, hogy tudjuk a valót.

— Jó napot! Jó napot! Á! már az egész társaság együtt. Szép! Szép! Nagyon szép!

A ki így sápitott, az egy körülbelül ötven éves aggrszív volt. Réthy kisasszony. Egyike a meghívott vendégeknek. Sárga szalma kalapja elől magasra szökött a levegőbe egy meander szalag kíséretében, ruhája több gondnal és pénzzel, mint izléssel kálivtára, inkább fiatal leányra, mint már öszülő fő birtokosára való.

— És miről beszélgetnek? Miről kedvesem?

— Arról, a ki itt jön — mondá anyám.

— Ah, Lupus in fabula — így kiáltott fel a vén kisasszony — tanultam ám én latinul. — Volt egy udvarlom, folyvást beszélte. Csinos fiú volt. Szegény Elemér! Hát vármegyében nem volt olyan szép fiú, mint ő. És mégis agyonlötötte magát miattam, mert nem lehettem az övé. Ah, szegény Elemér! Nem volt az első, a ki meghalt miattam...

Nem figyeltem tovább a vén leány hazugságaira, inkább Imrét szemléltem jöttében.

Nyúlánk, biztos járusa barna fiatal ember volt. Ugy látszik ittélünk meglepte. Nem ismertük egymást azelőtt. Ugy éreztem, hogy éles tekintetével lelkeim mélyéig hatol.

Imre udvözölte a társaságot s mikor állta, hogy Anna néni nem hajlandó őt nekünk bemutatni, meghajlott anyám előtt és előttem s bemutatva magát.

Jól láttam, hogy néha hosszabban pihenteti szemét rajtam, ha máshoz beszél is. Mulattatta az egész társaságot öszönő, jó kedvű volt és beszédében művelt, előkelő. Ugy tűnt föl előttem, mintha megerősítésére kerülne levezkednie annyira, hogy velünk beszéljen. Fontolgatva mondta ki szavait, lassan, egymásután.

Lugasban volt terítve oszónára.

Imrénk közém és Sarolta közé kellett ülnie,

Ha a divatrol volt szó felidészte Réthy kisasszony ruháját. Mind mosolygottunk rajta, csak a kisasszony repült a hetedik memországban meander szalag kalapjával és het-hat ószesbeszél Imre hódításairól a városban. E dícséretekre Imre később megjegyezte, de csak úgy, hogy én hallottam, hogy sok szó, kevés szó.

Ha a fiatal emberekről volt szó, Saroltának jutott a dícséret. Réthy kisasszonytól kölcson fejében, Imrétől ingyen.

Imre úgy látszott, mulatott Réthy kisasszony és Sarolta feleségével, de nem rossz szándékkal gunyolta őket. Talán javítani akart rajtuk? Nem kérdeztem.

Sarolta ingerülten kelt föl az asztaltól és a házba sietett. Réthy kisasszony anyámhoz és Anna nénihez csatlakozott s ifukori kalandjairól kezdett regélni.

Egyedül maradtam Imrével.

Olyan csodálatos hangulat szállott meg annak a néhány embernek láttára. Oly tetlennek látszottak előttem. Pedig mindenik magában hordta a jóva esiráját. — Közöttük én is.

(Folyt. köv.)

Irodalom.

— „Kossuth-Emlék“ czimvel Clair Vilmos hírlapíró emlékkönyvet adott ki, mely 18 képpel illusztrálva, behatón ismerteti Kossuth életét és szerepét a szabadságharcban. Az emlékkönyv tartalma a következő: 1. Kossuth Lajos élete (4 képpel). 2. Kossuth Lajos a szabadságharcban (4 képpel). 3. Kossuth otthona (2 képpel). 4. Kossuth családja (5 képpel). 5. Kossuth és az angol diplomácia (2 képpel). 6. Kossuth notája. 7. Adomák Kossuth Lajos életéből. 8. Kossuth a nép ajakán. 9. Kossuth gyermekei a fogságban. 10. Kossuth kezírása. Az emlékkönyv háromféle kiadásban kapható: 1. 1 frtos, 50 kros és 30 kros népies kiadásban s mint Kossuth-ünnepi emlék, kiválon ajánlható. Megrendelhető Clair Vilmos hírlapíró czimén, Budapest, Üllői-út 22. sz. alatt.

A Kézi Lexikon huszonegyedik füzeté.

— Az Athenaeum Kézi Lexikona. A tudományok enciklopédiája különös tekintettel Magyarországra. Szerkeszti dr.

Császay Ignác Budapest 1892. 24. füzet. Ára 30 kr. — A Kézi Lexikon most megjelent 24. füzeté a mult füzetben kezdett hazai vonatkozású cikkeket folytatja, befejezi az egész Magyarországot cikkeket s a Matyas szög jut el. Elő cikke a magyar művészetrol szól s ez épügy terjedelménél, mint magvas, gazdag tartalommal fogva minden nagy enciklopédiának is dísziré valék. A legérdekeltebb 20—20 füzeté 6 forintjal előfizetni, mely pénz az Athenaeum könyvtárhelytárolhoz Budapestre küldendő. Kapható különben minden könyveskereskedésben is.

NYILTÉR.*

Tekintetes szerkesztő úr!

Tudtam, hogy Kirilovits Izidor kulai rőföskereskedő és antiszemita szájhős olyan sturmolással fog felelni a lapok 71. számában nyilvánosságra hozott panaszomra, amilyen még egy omni busz-kocsinak is dícséretre valék; sejtettem azt is előre, hogy a dícső írer ur ez alkalommal — (csak nem járt hiába fősztában?) az elemelőt „rőkéwártás koncentrárum“ legbüzzöbb hívének fogja magát bemutatni és ime, sejtélem csakhamar valóban bizonyult. Kirilovits Izidor kulai rőföskereskedőben van szeresésem tehát a kiskőrú antiszemita próféta üdözlőn. Nem tehetem, hogy őt e tereen nagykorunk tekintsem, mert aki csak akkor henezeg, mikor a sörös-pohár mekint, de mikor azért kérdőre vonatik, a híres „si fecisti nega!“ — ha tetted, tagadd!“ elvölő táplalkozik; azt méltán a kiskőrú jelző illeti meg. Egyébként ez a leggyeszerűbb módja annak is elejét venni, hogy a szájhős-kedés a torkunkra ne forrjon.

Hat én meg vagyok elégedve felszólalásom eredményével. Az a válasznak, csufolt ostorgatásnak, melyet Kirilovits Izidor a lapok 74. számában felszólalásomra kifejezomodott eszének túlfeszített fantáziájával kisorított, eskás az ő lelki állapotát, az ő modorát tükrözött vissza.

Lássuk csak mit is mond annak „a kifejezomodott és túlfeszített fantáziájának rémlátománya!“ (kérem, ezek a saját szavai!) —? — „Hogy a Schwab Mór által említett sörösész alkalmával együtt tréfáltunk, továbbá, hogy azon kijelentésére, miszerint ő már sokszor evett dícsőhúst és azt nagyon szereti, de azért mégis lúdszírral főzöt, ő is meg lett csipkedve, azonban minden sértő szándék nélkül, mint az már jó ismerősök között szokás: ez igaz. (Hát az nem igaz, hogy ez a mondat egy „kifejezomodott és túlfeszített fantáziájának rémszüleménye?!“)

Majd ismét így hozakodik elő: „Mert én (ha nem lennék rákényszerítve, nem mondanám meg) sok izben (Hm?!) kiségittem Schwab Mórzt zavarából, néha nagyobb öszzegekkel is, s ő majdnem mindennemű vendég volt özületemben.“... stb. — — —

Most ezekhez csak még egy mondatot idézek a válaszból és a túrelmes olvasó befogja látni, hogy nekem erkölcsi kötelességem a tiltakozás, nem is annyira a magam, mint inkább Schliesser úr érdekében.

Az mondja Kirilovits Izidor kulai száj- és szóházi, hogy: „Ebből, (már tudnillik az én felszólalásomból, amely természetesen a-tól z-ig mere köhömány, ragalom hazugság stb.) ismerhet meg a t. közönség Seh. Mór, aki oly kiesinylőleg szolt arról, hogy én a pudli mögött foglalkozom, pedig hát ő is a pudli mögött állt, de úgy látszik ezt el akarja felejteni, mert majdnem ott ragadt; jelenleg pedig a lovak között folytatja tanulmányait...“ stb.

Ime, én Kirilovits Izidorral (és talán voltak ott még nagyobb urak is) együtt tréfáltunk, — amit az már jó ismerősök közt szokás... „majdnem mindennemű vendég voltam özületemben“ jobban mondva Schliesser ur özületében) és lovak között folytatom tanulmányaimat!

Ismétlem, hogy Kirilovits Izidornak ezen önbéismerése ellen tiltakozom; én akkor emberek között képzeltem magamat és jelenleg a vita hevében is tiltakozom ezen gyanúsítás ellen, mert nem akárom Schliesser urat oly nagy könnyelműséggel valódni, hogy özületet arra bizta, aki most nekem tanulmánytárgyul akár szolgálni.

Még csak egy körülményre akarok itt reflektálni, azután befejezem tiltakozásomat, mert nem szeretnék Kirilovits Izidorból nagyobb tanulmánytárgyat csinálni, mint amilyen nagyak ő magát tartja.

Azon förmérvénye, hogy az én arcom, „oly vastag bőrrrel van fődve, hogy bőven kikerülne belőle egy pár talp — teli eszmáru“ a saját szavaival bebizonyítottam, hogy csak ő rá illik; különben hogy tanulmányozhatnék én mint mindennapos vendég az ő özületében?

Egészen másként áll a dolog az ő szívességével. Készséggel elismerem, hogy tanulmányom tárgya 2—3 esetben (tehát nem oly „sok izben“, mint ő büszkén hirdeti) kisebb-nagyobb öszszegnek kölcsönzésével kiségitett engem, de azt hiszem, hogy ezen kölcsönök visszafizetése neki nem sok fejfajást okozott; de annál több hasznót hajtott. Mutasson Kirilovits Izidor még egy olyan házat, amelynek ő rövid fél esztendő alatt 3—400 frt áru portékát szállított! Én büszkén mutathatok erre, ha csak omnibusz-tulaj-

* E rovat alatt közöltékert nem vállal felelősséget a szerk.

donos vagyok is, és ha a pénz a jövőben máslová vándorol, azért, — tudom, — megint csak nem a Kirilovits Izidor teje fog fajt, hanem legfeljebb Schliesser uré! És ez nem csak az én — hanem igen sok hírsorsosom elhatározása.

Híaba mondja Kirilovits Izidor, hogy sokkal jobban ismeri t. izraellita polgártársait, hogyssem attól kellene tartania, miszerint egy kifejezomodott és túlfeszített fantáziájának rémlátománya által engednek magukat felelővezetni: (ő, Irgal, olgalya ne hagyj el!) azok nagyon jól tudják, hogy minden alkalommal az ő (jobbban mondva: Schliesser úr) özületében gúny és szitók tárgyaikkal szolgálnak; hogy azok az özületében „t. izr. polgártársak“, mihelyt az özületből távoznak, bűdös zsidókka deg-rádálattak; hogy volt már sok eset arra is, hogy a holba véletlenül betévedt szegény zsidó kéregető, durván a zsidókhoz utasított; hogy egy vén zsidó után az az élez hangzott el Kirilovits Izidor illatos ajkairól, hogy báresek már a legutolsó zsidó 96 éves lenne; vagy hogy az öszes zsidóságnak egy feje lenne, hogy azt egy vágással ki lehetne irtani... de ki tudná hosszát és ki tudná végét, mindazon szafos mondosóknak, a melyek Kirilovits Izidor szájhősökésének tanúbizonyságai.

Híaba az önépelyes „t. izr. polgártársak“ — mi azt nézve nagyon jól tudjuk, hogy honnan fúj a szél. Csak az az egy remény vigasztal, hogy ez a szél nemokára Kirilovits Izidor is elviszi. — Itt van már kálömben egy új özület, amely szintén Zomborból jött; majd meglátjuk, hogy a t. izr. polgártársak kifejezomodott és túlfeszített fantáziájának rémlátományaiban, vagy Kirilovits Izidor szavaiban fognak-e binni?

Ezzel tanulmánytárgyáról önépelyesen lemondok, és ígérem, hogy a jövőben érdemesebb tanulmánytárgyra fogom figyelmemet fordítani.

Kulán 1892. szept. 14.

Schwab Mór.

Van szeresésem a nagyerdemű közönségnek tudtára hozni, hogy a legjobb hírek örendő és általában legkedveltebb saját készítményünk, valódi Grácia, Loden és Velour vadász kalapjainknak egyedül elárulásátával eskás Kaufmann S. utóda cézget Zomborban a Tárcezy-féle házban bíztuk meg, a hol is nagy választékok tartunk.

Bitorokunk az igen tisztelt vevő urakat figyelmeztetni, hogy az általunk készült kalapokban a felelővezetés kikerülése céljából a mi czégünk és védőjegyünk beigtatva van.

Teljes tisztelettel

Pichler József és fia
és, k. udvari kalapgyárosok, a Meiningeri Szász-Herzeg udvari kalapgyárban.
Grácia.

Hirdetések.

12021. sz.
892. tkkvi

Árverési hirdetményi kivonat.

A zombori kir. törvényesk, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtának Raczko Mihály végrehajtást szenvedő elleni 71 frt 95 kr. tökékövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. tszék (a zombori kir. járásbírószág) területén fekvő Stanzisiton fekvő a stanzisiti 2055. számú tjktrben foglalt Raczko Mihály néven álló A I 202. h. sz. 170 ö. l. számú ház és 300 — beltelekre az árverést 400 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1892. évi november hó 30-ik napján, délelőtti 10 órakor stanzisiti községházánál megtartandó nyilvános árverésben a megállapított kikiáltási áról is eladatni fog.

Árverezeni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át vagyis készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfoylammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban 1892. évi szeptember hó 5. napján.

A zombori kir. törvényesk, mint telekkönyvi hatóság.

Radány Péter
kir. tszék bíró.

Egyedüli raktára

P. és C. H. HABIG

es. kir. és a szerb királyi udvari kalapgyárosoktól BÉCS és BERLIN.

Különlegességek:

férfi- és gyermek-kalapok, selyem-, Atlas-és Rips-Cylinder.

Ujdonságok

az 1892—93. őszi és téli idényre.

Egyedüli raktára

COOKSEY & Co.

a Wallis herceg udvari kalapszállítója LONDON és PARIS.

Különlegességek:

Kemény kalapokban, minden divat színekben és formákban.

Van szeresésem a nagyerdemű hölgyközönséggel tudatni, hogy az idei őszi és téli idényre, bel- és külföldi szövetekből a legújabb divatú

női konfekció,

u. m. köpenyek, Jaquetta, vállgallérok, pellerines, Cap, Radmantli, utazó-bundák, karmantyuk, Boa, sapkák stb.

a legnagyobb választékban, gyermekek számára is megérkeztek.

Vidéki vevőimnek kiváltszati küldeménnyel készséggel szolgálók.

Teljes tisztelettel

Kaufmann S. utóda

ZOMBOR, eskás a Tárcezy-féle házban.

Egyedüli raktára

PICHLER JÓZSEF és FIAI es. kir. kalapgyárosok

a Meiningeri Szász-Herzeg udvari kalapgyárából Grácia, mindenemű és legújabb divatú és szintű

Loden és Velour vadászkalapok.

A LEGUJABB ÉS LEGOLCSÓBB

POLITIKAI és KÖZGAZDASÁGI NAPILAP a

MAGYAR UJSÁG

Laptulajdonos:
Dr. FENYVESSY FERENCZ orsz. képviselő.
ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
1 hóra 1 frt, 1/2 évre 2 frt, 1/4 évre 6 frt,
1 évre 12 frt.

Egy szám ára: 3 kr. vidéken 4 kr.
A „MAGYAR UJSÁG” kiadóhivatala egész éves és féléves előfizetőinek azt az állandó kedvezményt nyújtja, hogy „MAGYAR UJSÁG”

valamennyi sorsjegyeire, melyek Magyarország és Ausztria összes törvényesen engedélyezett sorsjegyeinek két csoportjából állanak és a magyar leszámítoló és pénzváltobanknál letétbe helyezettek, játszanak és évenként és csoportonként 65, tehát 130 húzásban részesülnek s csoportonként 3 és 1/2 tehát összesen

7 millió nyeremnyére játszanak.

A „MAGYAR UJSÁG” rendszeren 116 oldalnyi terjedelemben, de gyakran 20-24 oldalon jelenik meg és a rendszeres gazdag rovatokon kívül állandóan két vezércikket, két tárcza és ismeretterjesztő cikket és

két kitünő regényt közöl, melyek közül a 1/2 éves előfizető 1 kötetet, a 1/4 éves előfizető 2 kötetet és az egész éves előfizető 4 kötetet kapnak, miután a lapban közzétett kitünő regények külön kötet alakjában is megjelennek. Mutatványszámokat kívánatra ingyen küld a „MAGYAR UJSÁG”

kiadóhivatala
Budapest, IV. ker. gránátos-utca 1. sz.

Csak akkor valódi, ha a serelemben dűsön ez az ezüsttel felirás van: „gróf ESTERHÁZY GÉZA”.

Hat aranyérem, diszkereszt és diszoklevelek.

Cognac gróf

ESTERHÁZY GÉZA

saját gyártmánya

orvosi tekintélyek által ajánlva, felette kellemesen és jól izlik. minőség tekintetében **bármelyik francia gyártmánnyal versenyezhet** ára pedig sokkal olcsóbb.

Különlegesség:

a * * * * cognac

mely mindenütt kapható.

Cognacunk tiszta borból idegen anyagok hozzávegyítése nélkül, francia mód szerint készül s ezért járványos betegségeknek **igy KOLERA** ellen óvszerűl sikerrel használtatik.

A gróf ESTERHÁZY GÉZA-féle

cognacgyár igazgatósága:

Budapest, VI. külső váci-ut 23.

Páris, Lipese, Bordeaux, Nizza, Berlin, Brüsszel.

Bécs, 1873. Erdem-érem.	Budapest, 1885. Nagy diszoklevel.	Zágráb, 1891. Diszoklevel.	Eszék, 1889. Diszoklevel.	N.-Palánka, 1887. Arany-érem.	London, 1871. Diszoklevel.
-------------------------	-----------------------------------	----------------------------	---------------------------	-------------------------------	----------------------------

Csik József

csász. és kir. kizárólag szabadalm.

I. szerémi portland-cement és vízhatlan mészgýár **BEOSZINBAN.**

Központi iroda és raktár: Budapesten, V., Rudolf-rakpart 8.

ajánlja a t. építész és építómester urak, építkezési vállalatok, földbírtokosok, községi és egyházi előjáróságok, valamint a n. é. építő-közönség becses figyelmébe saját gyártmányú

Portland-cement és vízhatlan meszét melyek mindenkor egyenlő jó minőségben szállítottak.

Zomborban kapható: Heindhofer Róbert ur fűszerkereskedésében.

Arjegyzékek s magyarázat kívánatra készséggel megküldetik. 3-3

Páris, 1867. Bronz érem.	Keszkeszt, 1872. Ezüst érem.	Ujvidék, 1875. Arany érem.	Szeged, 1878. Erdem-érem.	Triest, 1883. Arany érem.
--------------------------	------------------------------	----------------------------	---------------------------	---------------------------

Valódi

orvosi Malaga-Sect

a Klosterneuburgi es. k. kísérleti állomás borvegyelemzése szerint **igen jó és valódi Malaga,** kiváló erősítő szer gyengék, betegek, rekonvalensok, gyermekek részére, s vérszegénység valamint gyomorgyengeség elleni szer kitünő hatással.

1 és 1/2 eredeti üvegek kaphatók törvényileg letett védjegy alatt **SPANYOL BORNAGYKERESKEDESI**

VIÑADOR

BÉCS. HAMBURG.

Azonfelül különféle igen finom külföldi borok eredeti ár-egyenben, eredeti árak mellett Zomborban a következő uraknál:

Lugumersky Plató, vegyeskereskedés. Mayer és Thum, vegyeskereskedés. Bilár N. Pál, vendéglős. Horvátovits Sztipó, vendéglős.

A **Vinador** jegyre valamint a törvényileg letett védjegyre kerünk szigorúan ügyelni, miután esupán ez esetben vállalunk jóáallást a valódiság s jóség tekintetében.

Hibázhatlanul

segít a Fink Ottó-féle

SAMSON.

Az egyedül szer a fej és szakállhaj növesére. A haj kihullása ellen. Korpa és fejbetegek ellen. Ideges fejfájás ellen. Teljes kezeség. Szétküldés a szabadalom-tulajdonos által.

Fink Ottó Bécs, III., Fasanggasse 47.

Árusítók kerestetnek. — Prospektus ingyen.

Feltűnően

Kedvező eredményt érhet el férfi elgyengülésnél a es. k. szab. potentator alkalmazása mellett, biztosítva nagy ártalmatlan kellemes gyógy mód izgatás nélkül. A legkitünőbb tanak bizonyítványai, a legmeglétebb orvosi ajánlások s ezer köszönő level a meggyógyultaktól. Postai szétküldés s elesomazolás a legdiszcretebb módon. **Dr. Altmann Károly, Bécs, VII. Máriahilferstrasse Gr. 70.** Prospektusok kívánatra ingyen s bérmentve küldetnek meg.

EXCELLENT-CZÉRNA

esupán e védjeggyel valódi.

Mariaczelli Gyomorcsépek

nagyserűen hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és állótlanosan ismeretes had és megzer.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehellet, fejfájás, széknya felhőgés, hasnézés, gyomorézés, felesleges nyálkázás, sárgás, undor és hányás, gyomorézés, székülés.

Hathatos gyógyeszernek bizonyult fejfájásnál, a meynyvílyben, ez a gyomorbetegségek, gyomorüregbetegségek, ételzékkel és italokkal, gúttak, májgyök és hámoroldásnál.

Émeltett bajokkal a **Mariaczelli gyomorcsépek** évek óta kitünően bizonyultak, a mit azok meg saaz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr. nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi források:

Türök József gyógyosztára Budapest, Király utca 12. sz. A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly csépek tessék elfogadni, melyeknek burkolatára jól szalag van ragasztva a kesztyű aláírás (C. Brady) és ezen szavakkal: "Valódiságát bizonyítom."

A **Mariaczelli gyomorcsépek** valódiain kaphatók

ZOMBOR: Galle gyógyosztára; APATIN: Rátay T. gyógyosztára; PETROVSELELO: Balogh Gy. gyógyosztára, SZT.-TAMÁS: Barakovits L. Gy. gyógyosztára.

A KOLERA.

A legutóbb megérkezett hírek — sajnos — semmi kétségget sem hagynak fenn az iránt, hogy a kolera immár Nyugat-Európában is terjedezkedik. Előre látható tehát az a nagy veszély, mely az emberiséget a borzasztó betegség tovább terjedése által fenyegeti. Uyanazert csak helyeseini lehet a hatóságoknak serénységét, melylyel az óvintézkedéseket megteszik és melylyel az ismeretes óvszerket a közönség figyelmébe ajánlják. Orvosi tekintélyek állítása szerint

a legjobb óvszer a cognac.

Legjobban ajánljuk

gróf Eszterházi Géza saját gyártmányú cognac-

jt, mely francia mód szerint, idegen anyagok hozzá végyése nélkül tiszta borból készült s melynek jóségát és tisztaságát az a körülmény is igazolja, hogy a legutóbb tartott párizsi egészségügyi kiállításon aranyérmel diszokleveltel nyerte el s a többi kiállításokon is, melyeken eddig részt vett, mindenütt a legnagyobb kitüntésekben részesült.

Központi iroda: BUDAPEST, VI., Külső váci-ut 23. sz.